

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการศึกษาองค์ประกอบความเป็นเลิศในการบริหารที่มีผลต่อประสิทธิผลองค์การของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในบทนี้ผู้วิจัยนำเสนอส่วนสำคัญของสรุปผลการวิจัยมีรายละเอียดตามระดับดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้เพื่อศึกษาองค์ประกอบความเป็นเลิศในการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1.1 เพื่อศึกษาระดับองค์ประกอบความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

1.2 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลองค์การของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

1.3 เพื่อศึกษาองค์ประกอบความเป็นเลิศในการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

2. สมมติฐานการวิจัย

2.1 องค์ประกอบของความเป็นเลิศในการบริหารของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ระดับสูง

2.2 ประสิทธิผลองค์การของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ในระดับสูง

2.3 องค์ประกอบความเป็นเลิศในการบริหารส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

3.1.1 ประชากร ได้แก่ โรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ประเภทสามัญศึกษา ระดับอนุบาลศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 120 โรงเรียน

3.1.2 ผู้ให้ข้อมูล ครูใหญ่จำนวน 120 คน และครูจำนวน 340 คน
รวมทั้งสิ้น 460 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบความเป็นเลิศในการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผล
องค์การของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของความเป็นเลิศในการบริหาร

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลขององค์การ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช
ถึงผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อขอความร่วมมือในการ
ตอบแบบสอบถามจากครูใหญ่และครู โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละโรงเรียนรวบรวมส่ง
แบบสอบถามไปที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช 2, 3, 4 ตามเขตที่โรงเรียน
สังกัด สำหรับโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ส่งที่ผู้วิจัย
กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

4.2 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์
จำนวน 460 ชุด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ศึกษาแล้ว มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้
โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows ตามขั้นตอนดังนี้

5.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อคัดเลือกเอาเฉพาะ
แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์เพื่อหาค่าร้อยละ

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่
และร้อยละ

5.3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับองค์ประกอบความเป็นเลิศในการบริหาร วิเคราะห์
โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของเบสต์
(นิตยา จันทร์คณาโชค 2538 : 70 ; อ้างอิงมาจาก Best 1997 : 184) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง ระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

5.4 ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลองค์การวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของเบสต์ (นิตยา จันทรคณาโชค 2538 : 70 ; อ้างอิงมาจาก Best 1997 : 184)

ระดับองค์ประกอบขององค์ประกอบของประสิทธิผลองค์การ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง ระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

5.5 ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบความเป็นเลิศในการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบความเป็นเลิศในการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความเป็นเลิศในการบริหารของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ ทุกองค์ประกอบ คือ มุ่งการปฏิบัติ มีความใกล้ชิดกับลูกค้า มีความอิสระในการทำงานและมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจการ เพิ่มผลผลิตโดยอาศัยบุคลากร การสัมพันธ์งานและยึดคุณค่า ทำแต่ธุรกิจที่มีความเชี่ยวชาญและเกี่ยวเนื่อง รูปแบบเรียบง่ายและจำกัดจำนวนบุคลากร และเข้มงวดและอ่อนปรนในเวลาเดียวกันอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. ประสิทธิผลองค์การของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ในระดับมาก

3. ความเป็นเลิศในการบริหารส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราชอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 ความเป็นเลิศในการบริหารสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลองค์การได้ร้อยละ 74.70 องค์ประกอบที่สามารถพยากรณ์ได้คือ เข้มงวดและผ่อนปรนในเวลาเดียวกัน เพิ่มผลผลิตโดยอาศัยบุคลากรรูปแบบเรียบง่ายและจำกัดจำนวนบุคลากร มุ่งเน้นการปฏิบัติ และทำแต่ธุรกิจที่มีความเชี่ยวชาญและเกี่ยวเนื่อง ได้สมการพยากรณ์ดังนี้

3.1 สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\begin{aligned} \text{ประสิทธิผลองค์การ} = & 0.503 + 0.153 \text{ (เข้มงวดและผ่อนปรนในเวลา} \\ & \text{เดียวกัน)} + 0.224 \text{ (เพิ่มผลผลิตโดยอาศัย} \\ & \text{บุคลากร)} + 0.189 \text{ (รูปแบบเรียบง่ายและจำกัด} \\ & \text{จำนวนบุคลากร)} + 0.164 \text{ (มุ่งการปฏิบัติ)} \\ & + 0.127 \text{ (ทำแต่ธุรกิจที่มีความเชี่ยวชาญและ} \\ & \text{เกี่ยวเนื่อง)} \end{aligned}$$

3.2 สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\begin{aligned} \text{ประสิทธิผลองค์การ} = & 0.184 \text{ (เข้มงวดและผ่อนปรนในเวลาเดียวกัน)} \\ & + 0.250 \text{ (เพิ่มผลผลิตโดยอาศัยบุคลากร)} \\ & + 0.219 \text{ (รูปแบบเรียบง่ายและจำกัดจำนวน} \\ & \text{บุคลากร)} + 0.186 \text{ (มุ่งการปฏิบัติ)} + 0.160 \\ & \text{(ทำแต่ธุรกิจที่มีความเชี่ยวชาญและเกี่ยวเนื่อง)} \end{aligned}$$

อภิปรายผล

การอภิปรายผลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความเป็นเลิศในการบริหารของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช และได้ตั้งสมมติฐานเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ได้ว่า ความเป็นเลิศในการบริหารโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยพบว่าระดับความเป็นเลิศ ในการบริหารของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้วางไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่าทั้ง 8 องค์ประกอบมีความเป็นเลิศอยู่ในระดับ

มาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก โรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ถูกประเมินโดยสำนักงาน
 ศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ตลอดเวลา และต่อเนื่องทุกปีซึ่งผู้ถูกประเมินพยายาม
 ปรับปรุงโรงเรียนไปสู่ความเป็นเลิศให้ได้ พร้อมกับพยายามหาวิธีการต่าง ๆ ให้โรงเรียน
 ประสบความสำเร็จ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2544 : 35) ตาม
 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เปิดโอกาสให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัด
 การศึกษาได้ทุกระดับทุกประเภท โดยรัฐให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน และสิทธิ
 ประโยชน์ต่าง ๆ มีระบบประกันคุณภาพ มีกองทุนผู้เยี่ยมเยียนค่า กองทุนพัฒนาครูและ
 บุคลากรทางการศึกษา ในขณะเดียวกันการบริหารจัดการสถานศึกษาเอกชน มีความคล่องตัว
 นอกจากนั้นครูเอาใจใส่และรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนและให้ความร่วมมือด้าน
 บริหาร สถานศึกษาปรับเปลี่ยนและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารได้รวดเร็ว
 และมีการสร้างเครือข่ายด้านเทคโนโลยีร่วมกัน มีการสร้างเครือข่ายระหว่างสถานศึกษาของ
 รัฐและเอกชน การเชื่อมโยงการศึกษาไทยกับการศึกษาสากล รวมทั้งบุคลากรของรัฐที่มีส่วน
 ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ประสบการณ์ และเข้าใจ
 ธรรมชาติของสถานศึกษาเอกชน

โดยองค์ประกอบความเป็นเลิศที่ทำการศึกษารายองค์ประกอบมีดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 คือการมุ่งเน้นการปฏิบัติโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นที่ 5 (มีการนำข้อมูลสารสนเทศ
 ประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน) อยู่ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับ บริษัท, คาลเวล และ
 มิลคาน (สมานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์ 2545 : 73 ; อ้างอิงมาจาก Bearc, Caldwell and Millkan
 1989 : unpagged) โดยได้กล่าวว่าในการบริหารที่ปฏิบัตินั้น เป็นการบริหารที่ทำให้องค์กร
 มีความกระฉับกระเฉงอยู่เสมอ และสามารถตอบสนองต่อสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน
 ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างทันการณ์ และองค์กรจะต้องมุ่งปฏิบัติอย่างจริงจัง
 อยู่ตลอดเวลา ใน 3 เรื่องด้วยกัน คือ 1) การทำองค์กรให้คล่องตัว (Organization fluidity)
 2) การทดลองปฏิบัติ (Experimenting) 3) การทำระบบให้ง่าย (Simplifying) ปัจจุบัน
 โรงเรียนเอกชนมีการแข่งขันมากขึ้น การบริหารจัดการจึงเป็นสิ่งสำคัญที่โรงเรียนนำมาปรับ
 ใช้ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน โรงเรียนจึงมีการกำหนดโครงสร้างและ
 ระบบการบริหารที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และพันธกิจของโรงเรียน สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542 : 2) ได้กำหนดปัจจัยด้านการจัดการการบริหารไว้ว่า
 ครูจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนและปฏิบัติงานตามโครงสร้าง
 การบริหาร งานรับผิดชอบในแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน โดยคณะทำงานในแต่ละฝ่ายร่วมประชุม

ปรึกษา วางแผนพร้อมทั้งบรรยากาศเป็นประชาธิปไตย ร่วมรับผิดชอบและมีการตรวจสอบ ประเมินการดำเนินงานของโรงเรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง และวินัย สมมิตร (2527 : 274) กล่าวว่า การจัดตั้งคณะกรรมการย่อยในโรงเรียนขนาดใหญ่ ให้ทำหน้าที่พิเศษต่าง ๆ มีประโยชน์ เช่น คณะกรรมการรายงานต่อผู้ปกครอง คณะกรรมการจัดทำงานประจำ คณะกรรมการศึกษาโครงการต่าง ๆ คณะกรรมการ กิจกรรม และคณะกรรมการสภานักเรียน และ พรทิพย์ ษณะภูมิ (ม.ป.ป. : ไม่มีเลขหน้า) ยุทธศาสตร์การเปลี่ยนแปลง สามารถกระตุ้นหรือคลี่คลายผู้อยู่ในองค์กรนั้น ๆ ให้มีความคิดเห็นที่ตรงกันเมื่อองค์กรนั้น ๆ เผชิญกับการเปลี่ยนแปลง

องค์ประกอบที่ 2 มีความใกล้ชิดกับลูกค้า คือนักเรียนและผู้ปกครอง ความเป็นเลิศในการบริหาร ตามองค์ประกอบโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 8 (โรงเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่นมีผู้แสดงความคิดเห็น สำหรับนักเรียนผู้ปกครอง อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ให้ความใกล้ชิดกับนักเรียนและผู้ปกครอง ทำให้นำไปสู่เข้าใจที่ดีต่อกันและนำไปสู่เป้าหมายในที่สุด ตรงกับแนวคิดของ โทมัส เจ ปีเตอร์ และ โรเบิร์ต เอชวอเดอร์แมน จูเนียร์ ได้กล่าวไว้ว่าการที่โรงเรียนให้ความใกล้ชิดกับนักเรียนและผู้ปกครอง โดยใช้กลยุทธ์ด้านคุณภาพ การบริหาร ความเชื่อถือ และการรับฟังแสดงความคิดเห็น ของนักเรียน และผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่สำคัญ ที่ทำให้เกิดความคิด ในการคิดค้นสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียน โรงเรียนเอกชนมีความจำเป็นที่จะต้องใกล้ชิดกับนักเรียน และผู้ปกครอง ซึ่งนำไปสู่ความเข้าใจที่ดีต่อกัน โรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ยกระดับการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น จึงประกันได้ว่าสังคมให้ความเชื่อมั่น พัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ พร้อมกับดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมจะได้ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณค่าตามความคาดหวังของนักเรียน ผู้ปกครอง ปัจจุบันโรงเรียนเอกชนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการบริหาร มีกรรมการสถานศึกษา พร้อมทั้งมีการประชุมผู้ปกครองเพื่อความเข้าใจตรงกัน และร่วมแก้ไข ปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมาย ซึ่งโรงเรียน เอกชนได้เปรียบโรงเรียนรัฐบาลในเรื่องความสามารถจัดการบริหารตัวเอง พร้อมนี้โรงเรียนเอกชนบางโรงเรียนมีบริการเสริมที่โรงเรียนรัฐบาลไม่มี เช่นมีหอพัก รถรับ – ส่งนักเรียน และสามารถขอจัดหลักสูตรได้ตามความต้องการ

องค์ประกอบที่ 3 มีความอิสระในการทำงานและแสดงความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจการ ความเป็นเลิศในการบริหาร โดยเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารที่มีความพยายาม ให้ทุกคนมีอิสระในการทำงานและมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจการทำให้ ผู้ร่วมงานมีความผูกพันกับองค์กรและมีความมุ่งมั่นทุ่มเทกำลังกาย ใจ ให้กับองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ โทมัส เจ ปีเตอร์ และโรเบิร์ต เอชวอเตอร์แมน จูเนียร์ ได้สรุปไว้ว่า องค์กรต้องส่งเสริม สนับสนุนและการกระจายอำนาจให้บุคลากรเกิดความรู้สึกว่าทุกคนมีส่วนร่วมด้วยความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างกว้างขวาง และช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรคิดสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ รวมทั้งมีความอดทนต่อความล้มเหลวที่จะเกิดขึ้น วินัย สมมิตร (2527 : 160) กล่าวว่า คนจะทำงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้เพียงใจยอมอาศัยองค์ประกอบอันเป็นมูลเหตุจูงใจหลายอย่างดังนี้

1. สิ่งแวดล้อมในการทำงาน รวมทั้งสถานที่ แสงสว่างการจัดระเบียบสถานที่ทำงาน ฐานะทางเศรษฐกิจของแต่ละบุคคล ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลตอบแทนจาก การทำงาน
2. ฐานะทางสังคม หน้าที่การงานของแต่ละคน ได้รับการยอมรับนับถือจึงเกิดความภาคภูมิใจว่าตนเองมีความสำคัญต่อองค์กร
3. ความรู้สึกต่องาน คือรู้สึกว่างานนั้นนั้นเป็นผลประโยชน์ร่วมกันมีส่วนร่วมได้เสียร่วมกันทั้งของตนเองและองค์กร
4. เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น โดยธรรมชาติคนเราย่อมชอบที่จะแสดงความคิดเห็น และใช้ความสามารถในการทำงานโดยอิสระ ไม่ถูกบีบบังคับจากใครไม่ว่าจะจากผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง

พวงรัตน์ เกษรแพทย์ (2543 : 89 ; อ้างอิงจาก อุทัย บุญประเสริฐ 2542 : ไม่มีเลขหน้า) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมและมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจการเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการปฏิรูปความสำเร็จ การปฏิรูปไม่ใช่เกิดจากการควบคุมจากภายนอก แต่เกิดจากการที่สมาชิกให้ความร่วมมือกันในการตัดสินใจ

องค์ประกอบที่ 4 เพิ่มผลิตผลโดยอาศัยบุคลากร ความเป็นเลิศในการบริหาร โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับ มาก ยกเว้น ข้อ 20 (โรงเรียนได้เชิญวิทยากรจากหน่วยงานภายนอกมาให้ความรู้แก่คณะครู) ข้อ 23 (จัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียนสู่สาธารณชนอย่างสม่ำเสมอ) และโรงเรียนได้จัดงานเลี้ยงหรือจัด กิจกรรมเฉลิมฉลองในโอกาสต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมาก และนักเรียนมีคุณภาพ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ดี สอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง บุคลากรมีส่วนสำคัญที่ผลักดันให้สถานศึกษามี

ความมั่นคงเข้มแข็ง และ ยืนหยัดอยู่ได้ตลอดไป ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของเทเลอร์ (ธีรวุฒิ ประทุมทรัพย์ 2531 : 88-89 ; อ้างอิงจาก Frederick W.Taylor 1915 : unpagcd) ได้กล่าว ว่า วิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพ และผลิตผลสูงขึ้น มีขั้นตอนที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. การพัฒนาระบบการทำงานเชิงวิทยาศาสตร์
2. ต้องเลือกคนงาน โดยวิธีวิทยาศาสตร์
3. ต้องให้การศึกษอบรม การจัดการแบบวิทยาศาสตร์แก่บุคลากร
4. จัดให้มีการประสานสัมพันธ์อย่างดี ภายในหน่วยงาน

การบริหารตามหลักวิทยาศาสตร์ จะเกิดความร่วมมือสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด เพราะจุดมุ่งหมายในการทำงานนั้นคือเพื่อ ผลิตผลและได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าร่วมกัน สมศักดิ์ ขาวลาภ (2544 : 4) กล่าวว่า องค์กรที่บริหารงานให้ประสบความสำเร็จจะต้องได้รับ แรงสนับสนุนอย่างจริงจังจากผู้ร่วมงาน โดยมีผู้บริหารเสนอตัวเข้าไปนั่งในหัวใจของ ผู้ร่วมงานได้ตามคำกล่าวที่ว่าผู้บริหารที่สามารถจะต้องนั่งในหัวใจคนไม่ใช่นั่งอยู่บนหัวคน ในองค์กรทุกองค์กรจะประกอบด้วยส่วนที่สำคัญ 2 ส่วน คืองานกับคน บทบาทของผู้บริหาร จะต้องหาคนมาทำงานไม่ใช่หางานมาให้คนทำ จะต้องตระหนักในบทบาทขององค์กรสร้าง งานและคนไปพร้อมๆกันองค์กรจะเจริญก้าวหน้าและมั่นคงได้ต้องอาศัยคนในองค์กรที่เป็น คนดีมีความรู้ ความสามารถ มีความรับผิดชอบขององค์กรจึงต้องสร้างคุณลักษณะดังกล่าวขึ้นมา เมื่อองค์กรสร้างคนดีขึ้นมาแล้ว คนเหล่านั้นจะต้องทุ่มเทการทำงานเพื่อให้องค์กร เจริญก้าวหน้าตลอดไปในสภาพและสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

องค์ประกอบที่ 5 การสัมพันธ์งานและยึดคุณค่า ความเป็นเลิศในการบริหาร ตามองค์ประกอบ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการทุกด้านให้สมบูรณ์และมีคุณภาพ และต้องสร้างสิ่งบันดาลใจให้บุคลากร ศรัทธาที่จะร่วมงาน ซึ่งผู้บริหารต้องดูแล ใกล้ชิด พร้อมกับมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ถือเป็นคุณค่ายิ่ง สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน (2544 : 59) การบริหารจัดการด้านบุคลากรและสถานศึกษาให้มีคุณภาพ การสร้างแรงจูงใจให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท การส่งเสริม การลงทุนทางการศึกษาให้สอดคล้องกับกระแสโลกาภิวัตน์ การเสริมสร้างความมีอิสระ คล่องตัวในการบริหารจัดการ มีการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการ และสถานเอกชนเร่ง ดำเนินการเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพ เพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้เรียนและผู้ปกครอง พัฒนาผู้บริหารสู่ระดับมืออาชีพ พัฒนาครูสู่มาตรฐานวิชาชีพ บริหารจัดการแบบเชิงรุกให้ สถานศึกษาเอกชนสามารถเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งต้องมี

การสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรโรงเรียนเอกชน โดย ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2531 : 23) ได้อธิบายการพัฒนาองค์กรไว้ว่า ความใกล้ชิดในการทำงานระหว่างผู้นำกับผู้ร่วมงาน โดยเน้นความร่วมมือ ความเชื่อถือ ไว้วางใจซึ่งกันและกัน พร้อมทั้ง ผู้นำต้องยอมรับคุณค่าของมนุษย์ คือเห็นมนุษย์เป็นมนุษย์มากกว่าจะเห็นเป็นเครื่องจักร ปรัชญา กล่าวขวัญ (ม.ป.ป. : 155) กล่าวว่า การส่งเสริมให้ผู้ได้บังคับบัญชา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้แก่ 1) เมื่อมอบหมายงาน อธิบายอย่างละเอียดให้เห็นประโยชน์ที่จะได้รับร่วมกัน 2) มอบหมายงานพิเศษให้ทำงานที่ยาก ทำหาย ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์งานที่พัฒนาสมรรถภาพของผู้ปฏิบัติงาน และ 3) ให้คำแนะนำที่สำคัญ และเป็นประโยชน์ ส่งเสริมชี้แนะเทคนิคในการปฏิบัติงาน ชื่นชมเมื่อทำสำเร็จ ปลอดภัยเมื่อผิดพลาดล้มเหลว

องค์ประกอบที่ 6 ทำแต่ธุรกิจที่มีความเชี่ยวชาญและเกี่ยวเนื่อง ความเป็นเลิศในการบริหาร ตามองค์ประกอบโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 34 (โรงเรียนจัดเตรียมสื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนนำเทคโนโลยีทันสมัยมาใช้อย่างเพียงพอ) ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและสมรรถภาพสูงสุด ด้วยวิธีการนำระบบ และกระบวนการมาใช้โดยพิจารณาถึงทุกส่วน ลักษณะที่สัมพันธ์ต่อเนื่องโดยไม่ขาดตอนจากกัน เนื่องจากโรงเรียนเอกชนสามารถจัดการศึกษาที่ต่อเนื่องรวมกันจากอนุบาล ถึงมัธยมศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ตั้งแต่เล็กจนโต กระบวนการสร้างสมและขัดเกลาเป็นทัศนคติและค่านิยมของผู้ปกครองที่มีต่อสถานศึกษา โดยคณะผู้บริหารที่ต้องเริ่มตั้งแต่การจัดการ และการเตรียมการวางแผน พร้อมสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อผลผลิตที่มีคุณภาพตลอดความมั่นคงของโรงเรียน โดยมีแผนการใช้จ่ายเงิน ในกิจการของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบที่ 7 รูปแบบเรียบง่าย และจำกัดจำนวนบุคลากร ความเป็นเลิศในการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนเป็นองค์กรที่จัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มีบุคลากร นักเรียน วัสดุ อุปกรณ์ ทุน และเทคนิคต่างๆ เมื่อนักเรียนผ่านเข้าไปในโรงเรียนซึ่งถือว่าเป็นองค์กรอันมีเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ และนอกจากนี้โครงสร้างขององค์กรจำเป็นต้องปรับปรุงเสมอ เพื่อให้โครงสร้างสอดคล้องกับความจำเป็นของงานที่จะทำเสมอ ระบุขอบเขตงาน กำหนดความรับผิดชอบ และอำนาจหน้าที่ โครงสร้างขององค์กรเป็นสิ่งจำเป็น และต้องการสำหรับผู้บริหารที่จะต้องควบคุม และจำนวนบุคลากรมีเพียงพอกับปริมาณงานและการจัดคนเข้าทำงาน ภายใต้สภาพแวดล้อมสมัยใหม่ องค์องค์ต้องคัดเลือกให้ได้บุคลากรที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีมนุษยสัมพันธ์ สอดคล้องกับทฤษฎี Y ของ Douglas Mc Gregor

(ธงชัย สันติวงษ์ 2537 : 401) กล่าวว่าไว้ว่าการเข้าใจถึงคน โดยถูกต้องแล้ว จะเห็นได้ว่าคน โดยทั่วไปจะมีคุณสมบัติที่ดีเลิศจะมีความคิดความอ่านที่ดี มีความฉลาด และมีความคิดที่จะ ช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวขององค์กรได้อย่างดีคือรักงาน พยายามเรียนรู้ ปรับปรุงงาน และ ใฝ่หาความรับผิดชอบ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2539 : 173) กล่าวว่า องค์กรที่มีโครงสร้างแบบมี ชีวิต (Organic Structure) เป็นโครงสร้างองค์กรที่มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ทำให้ มีความคล่องตัว มีกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับน้อย และมีการส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม โดยให้อำนาจในการตัดสินใจแก่บุคลากร

องค์ประกอบที่ 8 เข้มงวดและผ่อนคลายในเวลาเดียวกัน ความเป็นเลิศในการ บริหาร โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 45 (โรงเรียนจัดตั้งกลุ่มทำงานเฉพาะกิจเพื่อความคล่องตัวและยืดหยุ่นในการ ทำงานในบางกรณี) การเข้มงวดและผ่อนคลายในเวลาเดียวกัน ทำให้บุคลากรมีความศรัทธา ต่อองค์กร ซึ่งทฤษฎีของ Douglas Mc Gregor (ธงชัย สันติวงษ์.2537 : 403) ได้กล่าวไว้ว่า คนงานจะถือว่างานต่างๆเป็นเรื่องธรรมดาปกติและอาจถือว่าการทำงานเป็นสิ่งสนุกสนาน หรือเพลิดเพลินได้ คนทั่วไปจึงไม่รังเกียจงาน ถ้าสามารถหาวิธีให้คนงานนั้นตอบสนอง สิ่งจูงใจของตน โดยจากหน้าที่การงานต่างๆอย่างครบครันแล้ว ก็ย่อมจะทำให้ผลการ ปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและขณะเดียวกันบุคลากรก็จะมีโอกาสตอบสนอง สิ่งจูงใจได้หลายลำดับขั้นจากหน้าที่การงาน เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีภาวะ ผู้นำนั่นเอง

2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลองค์กรของ โรงเรียนเอกชน ในจังหวัด นครศรีธรรมราช และได้ตั้งสมมติฐาน เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ว่า ประสิทธิผล องค์กรของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลองค์กรของ โรงเรียนเอกชน ในจังหวัด นครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการปรับตัว ด้านการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ด้านนโยบาย การบริหาร และการปฏิบัติงาน ด้านลักษณะขององค์กร มีประสิทธิผลองค์กรอยู่ในระดับ มาก ส่วนด้านความพึงพอใจของบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียน เอกชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีการบริหารองค์กรเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งจาก การประเมินองค์ประกอบของความเป็นเลิศนั้น ทุกองค์ประกอบมีผลการประเมินอยู่ใน ระดับมาก ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุมพล พูลภัทรชีวิน (2532 : 91-92) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลของโรงเรียนเอกชนพบว่า โรงเรียน

เอกชน ที่มีสัมฤทธิ์ผลสูงสามารถจัดวัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนสื่อการเรียนได้ทันสมัยและพร้อมกว่าโรงเรียนเอกชนที่มีสัมฤทธิ์ผลต่ำ นอกจากนี้การจัดสวัสดิการของครูในโรงเรียนเอกชนสัมฤทธิ์ผลไม่มี จากการสัมภาษณ์ครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนเอกชนที่มีสัมฤทธิ์ผลต่ำ รายงานว่าบรรยากาศในการทำงานดี ครูและผู้บริหารมีความเข้าใจ ในขณะที่ยังโรงเรียนเอกชนที่มีสัมฤทธิ์ผลสูงรายงานว่าระบบการบริหารเป็นประชาธิปไตยกึ่งเผด็จการมีการติดตามผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง

กมลวรรณ ชัยวานิช (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน พบว่า 1) โรงเรียนที่ผู้บริหารดำรงตำแหน่งทางการบริหารแตกต่างกันมีประสิทธิผลไม่ต่างกัน แต่ประสิทธิผลของโรงเรียนจะแปรปรวนไปตามวุฒิทางการศึกษาของครูใหญ่ และประสิทธิผลของโรงเรียนแตกต่างกันตามขนาด ประเภทและที่ตั้ง 2) ทฤษฎีภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของแบบสามารถทำนายประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในโรงเรียนที่ผู้บริหารเป็นครูใหญ่และผู้รับใบอนุญาตได้ร้อยละ 74.33 โดยทำนายประสิทธิผลได้มากกว่าการดำรงตำแหน่งบริหารแบบอื่น ๆ และสามารถทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในโรงเรียนที่ครูมีความสามัคคีสูงได้มากกว่าโรงเรียนที่มีครูมีความสามัคคีต่ำ 3.) ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านชีวิตสังคมของผู้บริหาร ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรบริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านโรงเรียนสามารถทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนได้ 9.04 เปอร์เซนต์ และงานวิจัยของ เทเลอร์ (สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์ 2545 : 72 ; อ้างอิงมาจาก Taylor 2000 : unpagcd) ได้สรุปผลการศึกษารอบแนวคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เชื่อมโยงกับความมีประสิทธิผลของโรงเรียนหรือ คุณลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลไว้รวม 7 ประการ ได้แก่

- 1) การระบุนพันธกิจของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจนและมีจุดเน้น
- 2) การมีบรรยากาศที่ปลอดภัย เป็นระเบียบ เอื้อต่อการเรียนรู้
- 3) การมีความคาดหวังสูงทั้งต่อนักเรียน ครู และผู้บริหาร
- 4) การมีโอกาสในการเรียนรู้และนักเรียนได้ใช้เวลาที่มีเพื่อการเรียนรู้
- 5) ผู้บริหารและผู้ร่วมงานทุกคนมีภาวะผู้นำด้านวิชาการ
- 6) มีการกำกับดูแลความก้าวหน้าของนักเรียนอยู่เสมอ
- 7) บ้านและโรงเรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

3. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของความเป็นเลิศในการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล องค์กร โรงเรียนเอกชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช และได้ตั้งสมมติฐาน

เพื่อตอบวัตถุประสงค์ ไว้ว่า องค์ประกอบของความเป็นเลิศ ในการบริหารส่งผลต่อ ประสิทธิภาพขององค์การ โรงเรียนเอกชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัด นครศรีธรรมราช สามารถพยากรณ์ ประสิทธิภาพ ขององค์การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ และสามารถพยากรณ์ ประสิทธิภาพของ องค์การ ได้ร้อยละ 74.70 โดยองค์ประกอบของความเป็นเลิศ ในการบริหารของโรงเรียน เอกชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่สามารถนำมาพยากรณ์ ประสิทธิภาพขององค์การมี 5 องค์ประกอบด้วยกันคือ 1) องค์ประกอบเข้มงวดและผ่อนปรนในเวลาเดียวกัน 2) องค์ประกอบเพิ่มผลผลิตโดยอาศัยบุคลากร 3) องค์ประกอบรูปแบบเรียบง่ายและจำกัด จำนวนบุคลากร 4) องค์ประกอบมุ่งการปฏิบัติ และ 5) องค์ประกอบทำแต่ธุรกิจที่เชี่ยวชาญ และเกี่ยวเนื่อง

ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของจุมพล พุฒภัทรชีวิน (2532 : 91-92) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลของโรงเรียนเอกชน พบว่าโรงเรียนเอกชนที่มีสัมฤทธิ์ผลสูง สามารถจัดวัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนสื่อ การเรียนได้ทันสมัยและพร้อมกว่าโรงเรียนเอกชนที่ มีสัมฤทธิ์ผลต่ำ นอกจากนี้การจัดสวัสดิการของครูในโรงเรียนเอกชนสัมฤทธิ์ผลต่ำไม่มี จากการสัมภาษณ์ครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนเอกชนที่สัมฤทธิ์ผลต่ำรายงานว่าบรรยากาศในการ ทำงานดี ครูและผู้บริหารมีความเข้าอกเข้าใจ ในขณะที่ครูโรงเรียนเอกชนที่มีผลสัมฤทธิ์สูง รายงานว่าระบบการบริหารเป็นถึงประชาธิปไตยถึงเผด็จการ มีการติดตามผลการทำงาน อย่างต่อเนื่อง แบร์ คาร์เวล และมิลลิแกน (สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์ 2545 : 81 ; อ้างอิง มาจาก Beare, Caldwell and Millikan 1989 : unpagged) ได้สรุปข้อค้นพบจากงานวิจัยเกี่ยวกับ การบริหารการเปลี่ยนแปลงในโครงการปรับปรุง โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเมือง ได้ศึกษาภาคสนามใน โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงสูงในด้าน การปรับปรุงโรงเรียน หรือประสิทธิผลโรงเรียน หรือประสิทธิผลครูที่เชื่อมโยงกับความเป็นเลิศ และเห็นว่าข้อค้นพบสามารถนำไปใช้ได้กับโรงเรียนทั่วไป ปัจจัยที่พบว่าส่งผลต่อ ความสำเร็จมี 16 ประการ ได้แก่

- 1) การใช้ภาวะผู้นำ
- 2) ความเป็นอิสระของโรงเรียนในการควบคุมทรัพยากรบุคคลและ ทรัพยากรอื่น
- 3) ความกลมเกลียวของผู้ร่วมงาน
- 4) การมีโปรแกรมที่ดีและเหมาะสม

- 5) มีการแบ่งปันอำนาจ
- 6) มีการให้รางวัลผู้ร่วมงาน
- 7) บุคลากรในองค์การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยเฉพาะในกระบวนการเปลี่ยนแปลงและอนาคตที่ต้องการ
- 8) มีการเสริมสร้างพลังผู้ร่วมงานโดยการรวมกลุ่มและขยายกลุ่มไปอย่างกว้างขวางหลายรูปแบบ
- 9) การควบคุมทรัพยากรได้
- 10) ความเต็มใจของผู้ร่วมงาน
- 11) ความคิดสร้างสรรค์ของผู้ร่วมงาน
- 12) การพัฒนาโปรแกรมอย่างต่อเนื่องใช้การปรับปรับตัวแทนการวางแผนลงไปถึงรายละเอียดแต่ต้น
- 13) การมีเครือข่ายภายนอก
- 14) การจัดการกับการเปลี่ยนแปลงได้ เช่น จัดคนทำงานใหม่ คุมทรัพยากรให้อยู่ในมือ
- 15) การนำความคิดไปสู่การปฏิบัติอย่างได้ผล
- 16) การทำให้การเปลี่ยนแปลงเป็นวิถีชีวิตขององค์การ คือ เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นตามปกติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยนำไปใช้

1. เชื่อมงวดและผ่อนคลายในเวลาเดียวกัน ความเป็นเลิศในการบริหารอยู่ในระดับมาก โรงเรียนจัดตั้งกลุ่มทำงานเฉพาะกิจ เพื่อความคล่องตัวและยืดหยุ่นในการทำงานในบางกรณีอยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนควรจะมีการจัดตั้งคณะทำงานไว้ กรณีที่มีงานพิเศษหรือฉุกเฉิน เพื่อให้มีการทำงานร่วมทั้งการบริหารเกิดความคล่องตัวและงานบรรลุวัตถุประสงค์
2. เพิ่มผลผลิตโดยอาศัยบุคลากร โรงเรียนได้เชิญวิทยากรจากหน่วยงานภายนอกมาให้ความรู้แก่คณะครู โรงเรียนจัดนิทรรศการ แสดงผลงานของนักเรียนสู่สาธารณชนอยู่เสมอ และโรงเรียนจัดเลี้ยงหรือกิจกรรมเฉลิมฉลองในโอกาสต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนควรจะได้มีการพัฒนาครูในโรงเรียนให้มีความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยส่งครูไปอบรม ดูงาน หรือเชิญวิทยากรให้ความรู้ที่โรงเรียน เพื่อที่จะนำความรู้ไปพัฒนางานการเรียนการสอนต่อไป พร้อมนี้โรงเรียนควรจะได้นำผลงานของ

นักเรียนออกมาเผยแพร่ต่อสาธารณชน เช่น จัดงานวิชาการ หรือนำผลงานของนักเรียนไปแสดงร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายนอกโรงเรียน ซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์ถึงคุณภาพของโรงเรียนเพื่อที่จะมีนักเรียนเพิ่มขึ้นในปีต่อไป และโรงเรียนควรที่จะมีการบำรุงขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในโรงเรียน โดยจัดงานเลี้ยงงานสร้างสรรค์รื่นเริง เพื่อเสริมสร้างความรู้สึกที่ดีต่อกัน ทำให้ครูมีกำลังใจในการปฏิบัติงานยิ่งขึ้น

3. รูปแบบเรียบง่ายและจำกัดจำนวนบุคลากร ความเป็นเลิศการบริหารอยู่ในระดับมาก โรงเรียนจัดโครงสร้างองค์กรเป็นระบบสัมพันธ์อย่างเป็นทางการซึ่งถูกกำหนดขึ้นเพื่อทำให้การประสานงาน การติดต่อสื่อสาร และทรัพยากรต่างๆ ถูกนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพื่อที่จะทำให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร โดยโรงเรียนต้องจัดสรรตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบแต่ละคนให้ชัดเจนและปริมาณงานเหมาะสมกับบุคลากร มีการกระจายอำนาจตามลำดับสายงาน ไม่รวมอำนาจไว้เฉพาะคนใดคนหนึ่ง

4. มุ่งเน้นการปฏิบัติ มีความเป็นเลิศอยู่ในระดับมาก มีการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ควรที่จะวิเคราะห์และนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในกิจการโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศ มาปรับใช้ในการบริหารงาน การตัดสินใจที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ภายใต้ภาวะเงื่อนไขของการแข่งขัน

5. ทำแต่ธุรกิจที่มีความเชี่ยวชาญและเกี่ยวเนื่องอยู่ในระดับมาก โรงเรียนจัดเตรียมสื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์ การเรียนการสอน ตลอดจนนำเทคโนโลยีทันสมัยมาใช้อย่างเพียงพอ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ คือโรงเรียนจะต้องตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมการเกิดขึ้นของเทคโนโลยีใหม่ ๆ โครงสร้างทางสังคมใหม่ ๆ และค่านิยมใหม่ๆ ที่ถูกพัฒนาขึ้น โรงเรียนควรที่จะมีการจัดเตรียม สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์ การเรียนการสอนที่ทันสมัย มาประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษา และดูแลกิจการของโรงเรียนให้มั่นคงพร้อมพัฒนาให้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพเป็นที่รู้จัก สังคมให้ความเชื่อถือ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. การบริหารโรงเรียน เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1
2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียนอาชีวศึกษา ในจังหวัด
นครศรีธรรมราช
3. ศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช